

מה כדאי לשאול את הבעלים:

1. כמה בעלי חיים יש בבית? כמובן שאם יש בעלי חיים בבית או בגינה שאינם מטופלים נגד פרעושים, הם מהווים מקור להתרבות הפרעושים ומקור לפיזור ביצים וזחלים אשר בזמנם יהפכו לפרעושים בוגרים ויהוו מטריד.

2. האם הכלב מסתובב בסביבת חתולי רחוב? בחתולי רחוב קשה לטפל נגד פרעושים והם מהווים מקור להמשך מחזור החיים של הפרעוש.

3. האם מבוצע ניקוי של מקום מרבץ בעל החיים? ביצים, זחלים וגלמים של

פרעושים יכולים לחיות בסביבת המחיה של בעל החיים ובעיקר במקום המרבץ תקופה ארוכה של עד כ-9 חודשים. פרעושים שנראים על בעל החיים לאחר טיפול עשויים להיות פרעושים צעירים שהגיעו מהגלמים שלהם. פרעושים אלו ככל הנראה ימותו במהרה לאחר ארוחת הדם הראשונה, אך כמות גדולה של פרעושים צעירים עשויים לגרום לתגובה אלרגית גם אם מדובר בארוחה קצרה ולכן מומלץ לנקות מקומות מרבץ ולשאוב שטיחים במקביל לטיפול שניתן לבעל החיים.

4. איך הבעלים נתנו את הטיפול? במטרה לחסוך, הרבה מבעלי הכלבים משתמשים בכדור המיועד לכלבים בעלי משקל גבוה יותר, חוצים את הכדורים ומשתמשים בו למספר טיפולים. רצוי להסביר לבעלים כי היעילות של טיפול כזה כנגד פרעושים וקרציות לא נבדקה וכן כי אין מידע על היציבות של החומר לאחר פתיחת האריזה ושמירתו למשך מספר שבועות.

מה צריך להבהיר לבעלים:

כאשר רואים פרעושים על בעל חיים מטופל, לרב לא מדובר בפרעושים ששרדו את הטיפול אלא בפרעושים צעירים חדשים שהגיעו זה עתה מהגלמים וככל הנראה ימותו מיד לאחר ארוחת הדם. ככל שיש יותר פרעושים צעירים משמעות הדבר היא שיש הרבה גלמים בסביבת בעל החיים- זה נובע מטיפול לא רציף או מבעל חיים נוסף שאינו מטופל. לכן, על מנת למגר את אוכלוסיית הפרעושים יש לטפל באופן רציף (במקרה של סימפריקה- אחת לחודש) ויש לטפל בכל בעלי החיים בבית בכל חודשי השנה ולא רק בקיץ (בטח לא בחורף הישראלי שבימים מסוימים הוא לא שונה בהרבה מהקיץ). כאמור, טיפול זה לא יבטיח שלא יעלו פרעושים צעירים על בעל החיים, אך הוא יבטיח כי לאחר ארוחת דם אותם פרעושים ישותקו וימותו ולא יצליחו להטיל ביצים (דבר שבאופן טבעי קורה כ-24-36 שעות על ידי הנקבה לאחר ארוחת הדם). כדאי לציין כי על ידי טיפול רציף ומתמשך נוכל לצמצם מאוד את אוכלוסיית הזחלים והגלמים בסביבת הכלב. הגרוד העז, שנובע מרגישות יתר לחלבונים המופרשים מרוק הפרעוש, צפוי להשתפר כעבור 2-3 חודשים כאשר תפחת כמות השלבים הצעירים בסביבת בעל החיים.

ומה חוץ מפרעושים וקרציות, האם סימפריקה הינו כדור טוב נגד סקאביאס דמודקס או אקריות אוזניים?

מחקרים שבוצעו הראו יעילות טובה מאד של Sarolaner כנגד טפילים אלו. כנגד דמודקס נצפתה הפחתה של כמות הטפילים ב-99.8 אחוזים כחודש לאחר מתן טיפול יחיד וב-100 אחוזים כחודש לאחר מתן טיפול נוסף. בנוסף להפחתה בכמות הטפילים, נצפה גם שיפור קליני בעור של בעלי החיים הנגועים. למעשה טיפול שכזה לא נופל ביעילותו מהטיפול בתכשירים ממשפחת האברמקטינים שהיה מקובל עד היום ואף נחשב לבטוח יותר בעיקר עבור כלבים החיוביים ל-MDR-1.

כנגד אקריות אוזניים Otodectes cynotis נצפתה הפחתה בכמות הטפילים ב-98.2 אחוזים כחודש לאחר מתן כדור בודד. כנגד סקאביאס sarcoptic mange נצפתה יעילות בהפחתת כמות הטפילים ב-88.7 אחוזים כחודש לאחר מתן בודד וב-100 אחוזים כחודש לאחר הטיפול השני. את טפיל הסקאביאס קשה למצוא במגרדים שטחיים. הסיבה לכך נעוצה בעובדה שמעט מאד פרטים גורמים לתגובת רגישות יתר משמעותית והיא זו שגורמת לסימנים הקליניים הקשים. אחד הטיפולים המקובלים כאשר קיים חשד לנגיעות בטפיל, אך לא ניתן למצוא אותו במגרדים שטחיים, הוא טיפול אמפירי שבועי בזריקת קוטלי אקריות ממשפחת האברמקטינים. כיום שימוש בכדור בודד ממשפחת ה-isoxazolines יכול להחליף זריקות אלו.

נכתב על ידי ד"ר יואב דמארי וד"ר אלעד פרי

אשר סיימו התמחות לדרמטולוגיה וטרינרית מטעם הקולג' האירופאי לדרמטולוגיה (ECVD).

מקורות:

- Six, Robert H., et al. "Efficacy of sarolaner, a novel oral isoxazoline, against two common mite infestations in dogs: Demodex spp. and Otodectes cynotis." Veterinary parasitology 222 (2016): 62-66. Becskei, Csilla, et al. "Efficacy and safety of a novel oral isoxazoline, sarolaner (Simparica™), for the treatment of sarcoptic mange in dogs." Veterinary parasitology 222 (2016): 56-61.
- McTier, Tom L., et al. "Discovery of sarolaner: a novel, orally administered, broad-spectrum, isoxazoline ectoparasiticide for dogs." Veterinary parasitology 222 (2016): 3-11.

עלון לרופא המאושר על ידי משרד הבריאות